

Bilag 4.

STATSMINISTERIET

Den 22. september 1975.

Motiver og organisationsform i forbindelse med delegation af bevillingsmyndighed.

I. Ved en undersøgelse af de ordninger, hvor lovgivningsmagten har foretaget en eller anden form for delegation af bevillingsmyndighed til andre end ministrene og den dem hierarkisk underlagte administration, kan det konstateres, at en række forskellige motiver ligger til grund for den stedfundne delegation.

Disse motiver kan sammenfattes i følgende hovedgrupper:

1) Ønske om gennem en domstolslignende procedure at sikre de retssikkerhedsmæssige hensyn.

2) Fremme af det kommunale selvstyre gennem en egentlig decentralisering.

3) Aflastning af ministrenes arbejdsbyrde gennem indskrænkning af deres kompetence og deres ansvarsområde.

4) Politiske krav om begrænsning af ministrenes indflydelse på de enkelte konkrete bevillinger.

II. Ved den lovgivningsmæssige gennemførelse af disse motiver er anvendt en række forskellige ordninger, men karakteristisk for disse er

1) at den øverste ledelse er henlagt til et kollegialt organ,

2) at ministeren er frataget en eller flere af sine sædvanlige hierarkiske beføjelser, f. eks. ikke kan udstede tjenestebefalinger om, hvorledes bevillingerne skal fordeles, ikke har mulighed for at ændre det kollegiale organs afgørelser, ikke har mulighed for at behandle afgørelser indbragt for ham ved rekurs osv.

Det bemærkes, at der derimod formelt set ikke er tale om nogen uafhængighed, hvor afgørelsen træffes af ministeren efter indstilling fra det ikke-ministerielle organ.

III. Motiverne for delegationen er ofte

afgørende for, hvilken organisationsform der er anvendt. Som klare eksempler herpå kan nævnes, at ønsket om større retssikkerhed medfører en anvendelse af ankenævnsformen og ønsket om decentralisering en henlæggelse af kompetence til kommunerne og ikke f. eks. lokale statslige organer.

Ved den følgende behandling af problemet vil der, i overensstemmelse med forudsætningerne i statsministeriets oversigt af 18. august 1975, blive set bort fra delegation af bevillingsmyndighed til ankenævn og kommuner.

IV. Således som det danske forvaltnings- og bevillingssystem er indrettet, betyder det forhold, at der er sket overdragelse af konkret bevillingsmyndighed til en ikke-ministeriel institution, ikke blot at ministerens beføjelser til at gribe ind indskrænkes, men tillige at folketingets indflydelse begrænses i normalt samme omfang. Det har sammenhæng med, at folketingets indflydelse går gennem den parlamentarisk ansvarlige minister; en begrænsning af ministerens kompetence medfører en indskrænkning af hans ansvarsområde, f. eks. for de konkrete afgørelser, og uden for dette kan folketinget kun gribe ind gennem en lovændring.

Det er på det foreliggende grundlag uvist, med hvilken vægt dette forhold er indgået i overvejelserne, når man har foretaget en bevillingsmæssig delegation til en ikke-ministeriel institution.

V. Uafhængigheden af ministeren (og dermed af folketinget) er ikke et spørgsmål om enten-eller, men derimod om noget mere eller mindre.

Den største afhængighed af det ministerielle system foreligger, hvor

1) ministeren har afgørende indflydelse på